

երևնէ մէջըսուր Ս. Բարսեղ հայրապետ:

Հէր խրիստիան հինի վաթիւրդ վէ իզրարը տինիցէսի իճրասընտա ճարգա տողրու տէճնիւպ, վէ տիւն եա վէ շէյթանը րէնտ իթմէքոէ ի սէ, Ղարպ ճիհէթինէ նազար իթմէք տէ նէ՝ հիքմէթ վէ մանէլէր մէսթուր տէյիլ տիր աճապա:

Սէօգիւմիւղիւ նէ՝ ուզատայլմ, ա տալէթ հազգ շէմնի եէվմի գըյա մէթտէ հա՝ նըլ թարափտան պէթէք. րար տիւնեայա թէշրիֆ վէ ազիւթ պուլուրաճազ « որպէս փալախն» որ ելանէ յԱրեւելից» տիւնեա ալէմգը. յալէթ կիւնիւնտէ, եօլու եօլուզ հէր պիր հարէքէթ վէ մուամէլէսին տէ իթայլ մուհասէպէ վէ մազհարը միւ. քեափաթ եա միւսթահազգը միւճա. ղաթ սկըազընտա, եինէ մէլմայր աւ. լիյէսի օլան ճիհէթի ճարգըն Յովսա. փաթ տէրէսինէ ճէմ վէ թէրաքըլմ ի՞թմէյէճէք մի, օրատա ճարգ էհալի սինտէն օլան օն իքի Առաքեալար հուզուրուտա եա ճէնիւթ եա ճէհէն. նէմէ հիւքմ օլուճնայաճազ մը աճա. պա « ի միւսանգամ դալտեան» յոր ժամ նստցի որդի մարգոյ յաթոռ փառաց իւրոց, նստլիք եւ դուք յեր. կոտաան աթուռ՝ դատուլ զերկոտա. սան ազգս յարայլի» Մատթ. Ժ. 28: Վէլհասըլ, էվլէլի ճարգ, ախը. րը ճարգ տըր:

Էյ Սէտա պուճա ասարը ֆախը վէ տէլայիլի մուպահաթը կէօրմէյիւր նա՝ սըլ ճարգը ֆալ վէ թազպիհ իթմէ. յէ ճէսարէթ վէ ճիւրաթ իտէրսին, տէմէք թի կէօլէրին ճարգ նուրու. տան մահրում տուր, տէմէք թի սէն ըշըգ էվլատը տէյիլին, տէմէք թի սէն ճարգա լայըգ էթպաա տէյիլին, չըգ տէֆ օլ, էօյլէ իսէ, մէսքեա. նը ըշըգ օլան մահալտէն, իսթիւ. հալընտա պուլուրուրու Ֆըրգա. յը ալ պէրապէրինէ կիթ իսթէտի. յին եէրէ, էյէր սիզի իիպի պիր միւ. լէթիզ տէյէն պէօյլէ պիր հիյէթի տիւնեանը պիր միլլէթի դապուլ իտէր իսէ, ֆազաթ նէրէյէ կիտէր. սէնիզ, էրմէնիյիզ տէմէյին, պըրա. գըն օ իսմի թի սիզին իչին տէյիլ, պիր շէյ պէյան իթմէք իսթէրսէնիզ, էրմէնի հրուֆաթընը գուլլանայըն, չիւնքի օնու սէնին Սէտան պէր. պաթ իթտի, պաշգա նէյէ իրթի. քեապ իտէրսէնիզ էտին, սէրպէթ. սինիզ, պիզի տէ սօրարսանըզ, պիւ. միշ օլուն թի, պիզ ճարգ տա տօղմուշ օլտուղումուզ, ճարգ՝ քիլիսէսինին էվլատարը օլտուղումուզ ճարգըն ասարը աթիւքէսինէ հայրան վէ մա. յիւ օլարազ իֆթիլիար իտէրիզ, էօյլէ Ասիլանէտէ քեային մօն. Բիլիւմ կիպի ղաթլարըն թահթը իտարէսինտէ պու. լունան պիր դաշ լաթին քիլիսէլէրինէ կիլիպ չըգմազ. սէլանիյէթինի, պուճ. ճա տէվլէրտէն պէրու հայիզ օլտու. ղումուզ գատը, խասիյէթ, հազգ վէ հուզուզումուզում մուհիւմ, վէ ա. զիւմ մէսէլէլէրինէ թէրճիհ իտէմէյիզ, հաթթա ապա իհթիյաճ վէ մէհալ. րիյէթիւիզ եօգ տուր, անճազ սէն, Սէտա էհնէպէրէթիւթ վարապա, սէն կիթ, կիր, չըգ իսթէտիյին գատար օլ իսանը աղնամարըլըն լաթին քի. իսէլէրինէ պիզիւթիլէրինէ ֆազաթ իտէրսէնիզ, լաքին Սէտա տուրմայրպ, կէլիլի քիտէ պիր էֆէնտիւմիզին ինճիլի շէրիֆտէ մուզայիէտէմիլէրինի չէքիշ. տիրիլ վէ իտտաա իտէր քի, Յիսուս ֆրիստուս լաթիլէրէ տէմէտի մի քի « արածեա եւն »:

Էյէր քի Յիսուս ֆրիստուս « արա. ծեա զգաւրին, արածեա զոյլարա » էմիլին ճարգ էհալիսինտէն պուլու.

նան Պէտրոս առաքեալա իսթիւպ իթ. տի իտէ, մութազ. սուրէթտէ եալը. նըզ լաթին ճիւնիսէն օնու խիլաֆէ. թինի նէրէտէ միւնհազըր իթտի, նէրէտէ տէտի քի րուհէլ գուտուճ. թէյիլի եալընըզ պիր լաթին միլլէթի. նին տամարարընտա ճէվէլան էտէն գանա մաթսուս օլուն, սայըր միւ. լէթլէր հէր հուզուզ վէ իսթիլազաթ. տան մահրում գալընըզ, վէ հաթ. թա էսիր մազամընտա լաթինլէրին հէր մէրամընա խըզլէթ իթտիլէր: Պուճա տայիր պիր տէյիլ պիր իսպաթ նէրէտէ վար իսէ, պիր ճէն էվլէլ կէօ. լէրմէյէ հիմմէթ իթտիլէր, քի պիզ տէ կէօրիւպ, գանալմ: Պօրոս ա. առաքեալա պազարապ, պու. պապ. տէ տէրքեար օլան միլլէթ ֆարգլա. րընը քիւլլէյէն ճէրհ վէ թազպիհ ի. տէր « ի ֆրիստուս Յիսուս չիք իտիր ոչ Հիլի, ոչ Հիթմանի, ոչ ժառայի, ոչ ազատի »: լաթինլէր տայլիւս սա. յըր միլլէթլէր իւզըրինտէ հաթիւմանէ գուրուլմազ հիւքմ վէ սէլանիյէթինի քիմտէն վէ նէրտէն ալմըշլար, չիւք. հէօր իսթիլազալը րու հիլտէն տէ. յիլ, չիւնքի « թազաւորը ազգաց տի. րեն նոցա եւ որք իչինէն բարեւարք կուլին, ոչ այնպէս ի ճէրում միլլի » տէյու էֆէնտիլիզ Յիսուս ֆրիստուս ղաթլէն պուլուրումուշ տուր: Պիզ ղանն իտէրիզ քի պու թալիլ ու հարէքէթ վէ իտտաալարը բուլթէրէսթիլքտէն ղալմա լաթին ճիւնիսէն պիր իլլէթ վէ իտայու էսէրի վէ պազլիսի տիր քի վիլթիլիսու ճայրին իֆատէսինէ մէպ. նի հէր մէարիֆ, ու պէնաաթը թազ. պիհ իտէրէք, եալընը թէքէպիւ. րանէ օնու պուճուն իսթիլանէ գու. րուլմայր իլիլիգամ իտէրլէր իտի:

Կոմիտացէն այլք զկենդանի դէմս ի վէմ, ջուլեպցեն քաշը շըշօլ պղինձս գիտեմ: Գժագրեպցեն յպոլ զծիրս եթերաց Գոգցես զարփից եւս, իցեն դուռ դա. տառայ իսկ դու իչինէ աշխարհի կալ քեզ պաշտաւ, Հռովմայեցիդ դու այդ լիցի քո ար. հետա:

Պիր վաղըթ Հռովմուս հայտու. տուն մարիֆթիլլէ, ճիւրատա պու. լունան գանըզ դաթիլ վէ հարաւիլէր մէլմաը նէվլինտէն ինչա զըլընըզ վէ բուլթէրէսթիլքտէ մէհուր օլան վէ իւշ եիւզ սէնէ միւթէմտիլէն պուճ. ճա էվլիւս վէ հէվարիուճ գանընը տէօքէն, վէ պիր միւտտէթտէն պէ. րու էմալըզ պիր հալ իլէ օնուն պու. նուն հազգ վէ հուզուզումուզ իւ. թալ վէ գասպ իթմէյէ գալըլլան, վէ պու վէճհ իլէ պի կիւնհա. քէսա. նըն կէօլէրինտէն եաշլար ազտըրան վէ ումում քիլիսէլին մէլուրթ իտա. րէսինի տէսթօթիլլէ թահվիլ իտէն պու ազլմ պէլտէնին շէրիլաթ չէքի. իպ հիւքմ օլմանըն վազթի կէլիլէ եթիլիլի տիր, տէրունինտէ իճրա օլան հազգալըլըլըն վէ ուլղուսուզ. րուլարըն հատտի հիսապը թաշմըշ տըր « Բաթիլն մեծ յիւցաա առա. ջի Աստուծոյ » Յայտ. Ժ. 2. 19: Հիւ. տէթ վէ թէքէպիլիւր գատէհի պէր քէմալ տըր « բաթալ գինոյ ցասման բարկութեան նորա, եկ այսր եւ ցու. ցից քեզ զգատաաւտան մեծ պոռն. կին» որ նստի ի վերայ ջուրը բազմաց. . . տեսի կին մի՝ պի նստէր ի վերայ կարմիր գազանի, եւ ի էր անուաթ հայհոյութեան. զգեցեալէր ծիրանիս եւ կարմիրս. . . ի ճակատն նորա գրեալ անուն խորհրդով մեծն Բաթի. լուն մայր պուճնիւց եւ գարշելեաց երկրի. . . կինն արեւեալ յարենէ սրբոց եւ յարենէ ամենայն վկայից. . .

առաւ իմաստութիւն՝ որ ունի միւսս. եօթն գլուխն՝ եօթն լերինք եւ, ուր կինն նստեալ էր ի վերայ նոցա. ջուրն զոր տեսէր ուր նստէր պուճնին: Ժ. ջուլուրդը եւ եւ բազմութիւնք եւ ազգ. ք լեզուք. . . կինն զոր տեսէր է քաղաքն մեծ, որ ունի զմագաւորու. թիւն ի վերայ թագաւորութեանց երկրի. . . անկաւ. Բաթիլն մեծն որ եղեալ էր բնակութիւն գիւտաց եւ բանտ պահպանութեան ամենայն ոգ. ւոց անսրբից եւ ատեցելոց. . . լուայ ձայն յերկնից զի ասէր. . . ելէք ի մի. ջոյ դորա ժողովուրդ իմ, զի մի հա. ջորդ լիցիք մեզաց դորա. . . զի հա. սին կցեցան մեզը դոցա մինչեւ յեր. կինն. եւ յիւցաց Աստուած ղամա. րը շտուլիւս դորա, եւ հատուցանէ դա՝ որպէս եւ հատուցին մեզ. . . եւ շահք որ ի քէն ոչ եւս իցէ ոսկոյ եւ արծաթոյ. . . ամենայն անօթ վեր. ղոսկրեալ եւ ամենայն անօթ ի վալ. տէ պատուականէ եւ ի պղնձոյ եւ յերկաթոյ եւ ի կնոյ. . . ուրախ լե. րուք ի վերայ նորա երկինք եւ սուրբ առաքեալք եւ մարգարէք, զի դա. տեցաւ Աստուած զգատաաւտան ձեր ի դման. . . վանն զի կախարդու. թեամբ դեղատուութեան քո մոլ. րեցան ամենայն ազգք եւ ի քեզ ա. մենայն արիւն մարգարէից եւ սրբոց գտաւ եւ ամենայն գրեւոց յերկրին կենդանեաց. . . դատեաց Աստուած զպուճնիկն եւ ինդրեաց զլիւթ ար. եան ծառայից իւրոց ի ճեռաց նո. րա » Յայտ. Ժ. Ժ. 1-2: « Ասա ի համբերութեան եւ հաւատք սրբոց » որ ունիցի աղանջա լսելոյ՝ լուիցէ: Ս. Յովհաննէս Առաքարանիլին պու սէօզ. լէրի օգույանը տէրին էֆէրալարա գահիպ վէ իսէվի ու տէհէթէ կիրիֆ. թար իթտիրիլ:

Ջիրա արթըգ եէթիլիլ տիր Պօ. ղուս Առաքեալն բէլինէն պէյան իթ. տիլի վազըլմ քի մէվէպ իւզէրինէ գուրուլապ սրֆաթը իլանի տալի պիլա բէրվա ղապ օլունմայա պաշ. լանտն: « Եկեացէ ապստամբութիւնն, յայտնեցի մարդն անօրէնութեան, որդին կորստեան, հակառակորդն հպարտացեալ ի վերայ ամենայնի որ անուանեալ իցէ Աստուած, կամ պաշ. տն, մինչեւ նստի նա ի տաճարին Աստուծոյ, եւ ցուցանել զանձն թէ Աստուած իցէ. . . զի խորհուրդն ա. նօրէնութեան արդէն իսկ զօրանայ » Բ. Թեսալ. Բ. 3:

« Իլմէյիզ քի պու էսրար վէ հիք. մէթի րապպանիլլէյէ նէ՝ սահիհ վէ մուվաֆըզը հալը հազըր վէ մասլա. հաթ օլարազ պիր մանա վէրէպիլիլ:

Չարչամպա ախլամ սաաթ իքի իքի պուլուգ րատտէլէրինտէ, Չապթիլլէ գօլու Սամաթիա քիլիսէսի գաբու. սու էօնիւնտէն կէլէր իքէն, քիլիսէ. նին ալլուսունտա պիր բաթըրտը տուլուպ, քէյիլլէթի եիւզ պաշը Մուսթաֆա աղայա խապէր վէրտի. յինտէ, Մուսթաֆա աղա կէլիպ, օրատա, Գանթար Միտոն, ճամճը ֆէրուլէ, Գուլումու. կարապետ, վէ մէքթէպլին հօճաթը Մէսրուլու. կէօրալլէքտէ, Միւշիլ րաշա հազ. րէթիլլէրինէ էմիլ մուհիպլինէ, քի. իսէտէ, հիշ պիր առամուլ տուր. մայաճաղընը մէրգ ումանա խապէր վէրտիլքտէն սօրա, քիլիսէնին բա. բար օլան Մըղրապէանը տալիլ չալըրըզ, մէրգ ումանը քիլիսէտէն տըլարը չըգ արթըրըրըլմալը թէք. լիֆ վէ օլ պապտէ միւշիլ բաշանըն էմիլին թէքթըրիլ իտէր իսէ տէ,

բարաա պէն պու առամալը չըգալա. մամ լաքին բաթրիլլէքտէն թարաֆըն. տան էմի իսթիլիլի հալտէ, պու ա. տալըրը չըգալըրըմ տէյիլ ճէվապ վէրիլ վէ պուճուն իւզէրինէ պիր թազըմ գիլլ ու գալ զուհուր իլէ եիւզ պաշը վուգուլի հալի ճուրնալ իտէնէլլին խապէր վէրտիլքտէ, Մէս. րուլք իսթինտէ օլան քիման, սէրիսօլ օլտուղու հալտէ, պազը քէլիլաթը թահգլըլլէյէ ճիւրաթ իտէր վէ օլա. րա եիւզ պաշը օրատան կիտէր իտէ տէ, նէթիլէսի նէ տէ գարար գըլաւ. ղը հէնիւլ նամալիւս տիր:

Էրթէսի բէրէմպէ կիւնի Չապ. թիլլէ միւշիլիլ Հիւսնիւ բաշա հազ. րէթիլլէր թարաֆընտան էմի կէլիլ քի, քիլիսէտէ եաթմալար հէր հալտէ տը. շարը չըգ օրնար տէյու իտէ, եինէ իթաաթ իթմէյիլ քիլիսէտէն աղա. րը չըգ մամըշլար, պու վուգուաթ մէրքէպտէն եինէ ժուրնալ օլուպ, ղապ. թիլլէ միւշիլիլ հազըրէթիլլէրինէ կէօն. տէրիլիլ իտէ տէ, չիմալլէ գատար պիր նէթիլէ պուլումուշ օլտուղու իլի. տիլիլ տիր:

Քիլիսէ պէքէսի Ստեփան աղբա. րն թէքթիլիլ իւզըլէ, քիլիսէ գաբու. սունտա իքի ղապիլ իսթիլա պէք. լէթիլիլ:

ՀԱՎԱՏԱԾԱԾ ԳԻՒԹԵՆԵՎԻՅԷ

Աւուսթա ղաղթթաը մայիս 26 թարիլլէ ղըլըրտէ պէյան զըլընան խապէրլէր Րօմատան ալըպ տէրճ իթմիշ տիր, քի էկէրչի պու խապէր. լէր սահիհ իտէլլէր, էհէմլլէթտէն խալի տէյիլլէր տիր:

Բարանըն տայրիլլէրինտէ սէօ. լէնտիլլէն կէօրէ, Րօմատա Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Պանվիլ, գօրեալընը գարաթիւսալ Անթոնիլլէ վըրմէյիլ, եալընըզ քէնտիսի օգուճազ իչին հիւ. քիւմէթի թարաֆընտան պիր թէպ. լիպթիւմաթ ախը իլլէմիշ վէ թէպլի. ղաթնամէի մէգըիւրու տիւլիլ սայիլէ սէֆիրլէրինտէ տալիլ սէթը իթմիշ տիր. Թէպլիլլաթնամէնին մէպիլ իտէ, Ֆը. րանսա հիւ. քիւմէթիլլէն պուճուն պէօյլէ Րօմա իշլէրինէ միւտալէլէ իթմէյիլ, անճազ Բաբա վէ մէհիլի իսթիլլին գարարալընա վազըլլէ օլ. մազըլըլա իքթիֆա իթմէք տիր: Ֆրանսա հիւ. քիւմէթիլլէ կէրէք Գաթօ. լիք վէ կէրէք Րօմայա տօթ պիր հիւ. քիւմէթ օլմաթը միւնտապէթի իլէ, սիւլիւք իլլէտիլի քէտէրլի եօլարտան անը կէրի լէվիլլէք իչին հէր կէօնա սայ ու յայրէթի տիրիլ իթմէյիլ, քէնտի վապիֆէյի զիմէթիլլէ քէնտիլ. լէն էաա իթմիշ, լաքին կէօրիւսիւշ տէ Բիւրսիլի շէրիֆ քէնտիլ քէնտիլ մահվ ու նապէտիւս իթմէյէ գարար վէրմիշ օլտուղումուտան, Ֆրանսա հիւ. քիւմէթիլլէ պի թարաֆ պիր թարթ. թուլմուշ տուր. ֆազաթ, Րօմա հիւ. քիւմէթիլլէ աշիլքեար մուհարէպէյէ գալըլըլաղը հալտէ, Ֆրանսա, պու թուլմուղա թարթիլ թէրքէ մէճ. պուր օլուր, եանի, Տէվլէթ Բիլիսէ. տէն այրըլըր, վէ Ֆրանսա աաաքիլ տալիլ Րօմայը թէրք իտէր, Տէվլէթ Բիլիսէտէն այրըլաղը վազըլմ, սայիլ շէյլլէր պէր թէրաֆ իտէրէք, այ պէ այ թախիս գըլընան թայիլիլլէ քէ. սիլիլ վէ րուհպան իտարէսի պօղու. լուպ մահվ օլուր:

Մէքըիլ թէպլիլլաթնամէտէ եա. ղըլան քէլալարըն իսպալիլ իչին, եալըն կիւնլէրտէ ֆարիտէն կէլէն քիսգոպուրու, Ֆրանսանըն միլիսթը. լար մէլիսի աղալարընտան պիրի հազըլնտա սէօյլէտիլլէրինտէ թարթիլ

